

Patarimai tėvams

Vaiko kalbos ugdymas prasideda nuo tėvų. Kiekvienas tėvų atliekamas veiksmas turi būti lydimas taisyklingais žodžiais. Tėvai turi aiškinti, žaidimo forma ugdyti savo vaiką. Itin svarbu palaikyti akių kontaktą ir nuolat atkreipti vaiko dėmesį į aplinką, kreiptis į jį ir įtraukti į bendrą veiklą. Svarbu sudaryti sąlygas pažinti aplinką: liesti, uostyti, ragauti, imti, žaisti, lavinti pojūčius ir girdėti aiškia kalbą. Šeima bene labiausiai turi įtakos vaiko kalbos raidai ir bendravimui su aplinkiniu pasauliu. Jauki namų aplinka, mylinčių tėvų globa – geriausios sąlygos bendravimo įgūdžiams įgyti ir stiprinti. Bendravimas su vaiku įsiklausant į mažųjų nuotaikas, jausmus, interesus, polinkius ir poreikius - vienas vertingiausių veiksnių, nuo pat pradžių padedančių vaikui rasti savo vietą gyvenime. Kiekvienas vaikas yra individuali asmenybė, todėl niekas geriau nepažįsta savo vaikų, kaip jų tėvai. Tikslingas, nuoseklus tėvų ir specialistų bendradarbiavimas formuoja vaikų vertybinį pasaulį, plėtoja kalbines galias, skatina teigiamas nuostatas tolesniam mokymuisi ir ugdymuisi mokykloje.

Tam siūlyčiau keletą patarimų:

- Kalbėkime lėtai, aiškiai ir išraiškingai.
- Būkime dėmesingi klausytojai.
- Remkimės tais žodžiais, kuriuos vaikas gerai žino.
- Kalbėkime apie tai, kas vyksta čia ir dabar.
- Kalbėkime apie tai, kas rūpi vaikui.
- Stenkimės mažiau kalbėti, ypač klausinėti.
- Neklauskime kas aišku ir mums ir vaikui klausimus. .
- Skatinkime vaikus, kad klausydamiesi stengtųsi suprasti.
- Padėkime vaikams tinkamai reaguoti į žodinę informaciją.
- Skatinkime vaikus kalbėti aiškiai, kad klausantieji juos suprastų.
- Padrąsinkime, kad jie išsakytų savo mintis ir jausmus.
- Aptarkime tai, ką dirbate, ką padarėte.
- Apibūdinkime daiktus, požymius, veiksmus.
- Skatinkime vaikus eksperimentuoti žodžiais ir garsais.
- Mokykimės nuosekliai pakartoti istoriją ar tekstą.
- Padėkime suprasti sąvokas.
- Mokykime vaiką laikytis bendravimo taisyklių.

Neįmanoma aptarti visų situacijų ar būdų, kaip galima skatinti kalbos vystymąsi, nes vaikų sugebėjimai ir pomėgiai yra labai skirtingi.

**Tiesiog būkite kūrybiški, pajvairinkite savo šeimos
laisvalaikį, vaikų kalbą lavinančiais žaidimais.
Tikėkite savo vaiku ir mylėkite jį tokį, koks jis yra.**

Mamyte, tėveli!

*Vaikščiok su savo vaiku, kai kiti vien tik bėga.
Kalbėk su savo vaiku, kai kiti geriau šaukia.
Klausyk savo vaiko, kai kiti apsimeta užsiėmę.
Juokis su savo vaiku, kai kiti žiūri piktai.
Pagirk savo vaiką, kai kiti mato tik prasižengimus.
Žaisk su savo vaiku, kai kiti patys nori būti linksmiami.
Mokykis iš savo vaiko, kai kiti yra praradę žinių poreikį.
Svajok su savo vaiku, kai kiti tapo labai ciniški.
Skaityk su savo vaiku, kai kiti pirmenybę teikia televizoriui.
Melskis su savo vaiku, kai kiti yra praradę tikėjimą.
Atsiprašyk savo vaiko, kai kiti apsimeta neklystančiais.
Drausmink savo vaiką, kai kiti nesugeba nustatyti apribojimų.
Apkabink savo vaiką, kai kiti neįvertina prisilietimo jėgos.*
/A.P.Vaithemas/

